

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA

19.Gf.40.284/2019/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Zaicz Gáborné dr. Czelecz Éva ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve felperesnek (cím) a dr. Király Olivér ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve alperes (cím) ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 2.G.40.147/2018/13. szám alatti ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt benyújtott, Pf.4. és 7. szám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100 000 (százezer) forint másodfokú eljárással felmerült költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

- [1] A felperes fő tevékenységként foglalkozik gépek, különösen D. gyártmányú ipari mosodai berendezések nagykereskedelmével. Az alperes közúti áruszállítással, szárazföldi szállítást kiegészítő szolgáltatással foglalkozik, a felek a perbelit megelőzően több alkalommal is kötöttek szerződést a felperes javára áru szállítására.
- [2] A felperes ügyvezetője, **N. S. Gy.** 2017. július 10. napján e-mailben kért ajánlatot az alperestől közösségi részrakomány szállítására a franciaországi **L-B.** felrakóhelyről Magyarországra **T., H., Z., P.** lerakóhelyekre azzal, hogy a t-i lerakóhelyre két gépet kért leszállítani. Az e-mailben összesen 5 tétel mosó- illetve szárítógép gyártótól való elszállítására kért ajánlatot, megadva a szállítás valamennyi lényeges paraméterét.
- [3] Az alperes részéről eljáró **Ő. A.** tájékoztatta a felperest, hogy a jelzett hétre nincs szabad hely az autóikon, az azt követő héten tudják felvenni az árut, a felperes érdeklődésére megerősítette, hogy a partnere száz százalékgig biztosan tudja vállalni a 2017. július 20. felvételt.
- [4] A felperes törvényes képviselője 2017. július 12-én elküldött e-mailben a szállítást a vállalt felvételi dátummal megrendelte. Az alperes ugyanezen a napon szintén e-mailben a megrendelést visszaigazolta, a visszaigazolásban az ajánlatkérő levélben meghatározott tételek szerepeltek, a vállalási árat 580 euróban rögzítette. A visszaigazolás ún. előnyomtatott része tartalmazta, hogy „A megállapodott díj kizárólag a felrakó helytől lerakóhelyig történő szállítmányozás díját foglalja

magában, nem tartalmazza az egyéb járulékos költségeket. (...) A szállítványozó a díjon és egyéb járulékos költségeken felül követelheti a szállítványozással kapcsolatban felmerült szükséges vagy hasznos igazolt költségeinek megtérítését is. Alperes neve, mint szállítványozó, szabadon határozza meg a szállítványozási feladat saját vagy harmadik személy fuvarozó gépjárművével történő teljesítését." Szintén az előnyomtatott részben tartalmazta, hogy a szerződésben nem rögzített kérdésekben a Magyar Általános Szállítványozási Feltételek irányadók. A visszaigazolás utolsó bekezdése rögzítette továbbá, hogy amennyiben a megbízó a visszaigazolásra egy munkanapon belül írásban nem tesz eltérő tartalmú nyilatkozatot, a szállítványozási szerződés a visszaigazolásban foglalt tartalommal jön létre.

- [5] A felperesi ügyvezető ezt követően e-mail-üzenetben elküldte a pontos lerakodási címeket, valamint a kapcsolattartók nevét és elérhetőségét, továbbá kérte a sofőr vagy a cég nevének közlését. Elküldte az árufelvétel nyilvántartási-hivatkozási számait, melyre tekintettel 2017. július 24. napján az alperes részéről a pontos lerakodási címekkel, kapcsolattartói adatokkal kiegészített megbízás-visszaigazolás érkezett, amely az előnyomtatott részt a korábbival egyezően tartalmazta.
- [6] Az alperes 2017. július 12. napján e-mailben adott fuvarmegbízást a **B. T. Kft.-nek** a felperes által megjelölt áruk szállítására a franciaországi felrakóhelyről az alperes v-i telephelyére.
- [7] A **B. T. Kft.** 2017. július 20. napján jelent meg a franciaországi felrakóhelyen. A helyszínen **NH..6-...880** számú nemzetközi fuvarlevelet (CMR fuvarlevél) állítottak ki, amelyen mellékelt okmányokként feltüntették négy megjelölt számú bizonylatot, amelyek közül a **....3589** két árucikket tartalmazott. A CMR fuvarlevélben átvett áruként 5 palettát tüntettek fel, 1574 kg összsúllyal. A fuvarlevelet a gyártó, továbbá a fuvarozó cégszerűen aláírta, a fuvarozó észrevételt, jelzést nem tett.
- [8] A **B. T. Kft.** a felperes áruit részrakományként, más megrendelők áruival együtt szállította. 2017. július 25. napján érkezett az alperes v-i telephelyére, ahol az alperes raktárosa a sofőr jelenlétében 4 nagyobb méretű raklapot rakott le, majd a sofőrrel a raktárvezetőnél jelent meg, aki lepecsételte és aláírta a CMR fuvarlevelet anélkül, hogy azon megjegyzést, észrevételt tett volna.
- [9] Az alperes az árut saját raktárában tárolta, majd további belföldi fuvarozási szerződések megkötésével a címzettekhez továbbította, így **T.-ra**, a **N. Kft.** telephelyére leszállította a DD35E szárítógépet, míg a megrendelés szerint szintén ezen lerakóhelyre szállítandó WED18E-ET mosógép nem érkezett meg, amelyről a **N. Kft.** értesítette a felperest.
- [10] A felperes 2017. augusztus 1. napján e-mailben jelezte az alperesnek, hogy a mosógép nem érkezett meg. Az alperes egyeztetett a fuvarozóval és a franciaországi felrakóhellyel, amely eredményre nem vezetett.
- [11] A felperes képviselőjének feljelentése alapján a P. Megyei Rendőr-főkapitányság M-i Rendőrkapitányság V-i Rendőrőrs előtt indult nyomozást **...50../.76/2017** bü. szám alatti határozattal megszüntettek, mivel a nyomozás adatai alapján bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható, és a nyomozás folytatásától sem volt eredmény várható.
- [12] A felperes az eltűnt mosógépet ismételtén megrendelte, és azt a megrendelőjének leszállította.
- [13] A felperes keresetében 4 255 634 forint kártérítés, valamint ennek 2017. július 27-től számított törvényes késedelmi kamata, és a perrel felmerült költsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [14] Állította, hogy a felek között fuvarozási szerződés jött létre, az alperes a Polgári Törvénykönyvről

szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban Ptk.) 6:257. §, 6:268. § (4) bekezdése és 6:153. § alapján teljes kártérítési felelősséggel tartozik az eltűnt áruért. Arra az esetre, ha a bíróság megítélése szerint a felek között szállítmányozási szerződés jött létre, az alperes felelősségét a Ptk. 6:307. § (1) bekezdés b) pontjára alapította. Jogi álláspontja szerint a CMR fuvarlevél igazolja, hogy mind az 5 tételt felrakták a francia gyárnál és azok alpereshez megérkeztek, az alperes aláírásával elismerte, hogy átvette az árut.

- [15] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Állította, a felek között szállítmányozási szerződés jött létre, a bekövetkezett kárért tehát nem fuvarozóként felel. Az áru eltűnése a fuvarozó érdekkörében merült fel. Felelőssége a Ptk. 6:307. § (1) bekezdése alapján sem áll fenn, mivel csupán 4 árucikk került a birtokába, az eltűnt mosógép nem. A követeléstösszecszerűségében is vitatta.
- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 212 780 forint perköltséget.
- [17] Megállapította, hogy a felek között szállítmányozási szerződés jött létre. Az alperes nem csupán a fuvarozóval kötött szerződést nemzetközi fuvarozás teljesítésére, hanem a fuvarozótól az árut átvette, a saját telephelyén tárolta, őrizte, majd újabb fuvarozási szerződések megkötésével továbbította a címzetthez; ekként a fuvarozással összefüggő egyéb szerződéseket kötött és teljesített. Az alperestől kapott visszaigazolás szintén szállítmányozási szerződésre utal. Az alperes ekként nem fuvarozóként felel.
- [18] A felperes másodlagosan előterjesztett jogi érvelése vonatkozásában rögzítette, hogy a Ptk. 6:307. § (1) bekezdés b) pontja csak abban az esetben alapozza meg a szállítmányozó felelősségét, ha a birtokában lévő küldemény vesz el vagy károsodik. Az alperes által aláírt CMR fuvarlevélen 5 paletta áru szerepel, azonban annak adataival szemben lehetőség van az ellenbizonyításra. A beszerzett nyomozati anyag, különösen az alperes biztonsági kamerája által készített felvétel alapján megállapítható, hogy ténylegesen csak 4 áru került az alperes birtokába, amelyet leszállított a szerződésbe megjelölt célállomásokra. E körben további bizonyítási eljárás lefolytatását nem találta szükségesnek.
- [19] A felperes a per során ugyan utalt arra, hogy a szállítmányozó utasítás nélkül is köteles a megbízó jogainak megóvásához szükséges nyilatkozatokat megtenni, illetőleg vitatta, hogy az alperes a fuvarozó kiválasztásánál kellő gondossággal járt el, azonban a 2019. április 5. napján megtartott tárgyaláson a felperesi képviselő akként nyilatkozott, hogy ezek nem kapcsolódnak a kereseti kérelemhez, ezért ezt érdemben nem vizsgálta.
- [20] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresete szerint kérte marasztalni az alperest, míg másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [21] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy a franciaországi telephelyen csupán 4 paletta zártan csomagolt árut rakodtak a teherautóra. Az ipari mosodai gépek darabonként kerültek szállításra, a CMR fuvarlevélben 5 paletta szerepelt, a mellékletét képező szállítólevél tartalmazta, hogy az**3589** nyilvántartási számhoz 2 darab tartozik. Ennek megkérdőjelezésére az alperes érdekkörébe tartozó sofőr tanúvallomása nem alkalmas, a gépek terjedelme és súlya kizárja a tévedés lehetőségét.

- [22] Szintén iratellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperesnek csupán 4 termék került a birtokába, az ítélete a Ptk. 6:258. § (2) bekezdésébe ütközik. Az alperes nem csatolta a fuvarozóval kötött szerződést, nem igazolta, hogy a telephelyén miként került sor az áru átvételére, az átvételkor kiállított okiratokat nem csatolta. A csomagolás miatt a videofelvételen nem azonosíthatóak a lerakott áruk, hiányjegyzőkönyv nélkül nem állapítható meg, hogy milyen áru érkezett. Kiemelte, hogy a videofelvétel változtathatósága miatt kétséget kizáró bizonyíték nem lehet. A fellebbezés kiegészítéséhez belföldi fuvarlevelet csatolt, amely két önálló, pontosan megnevezett árut tartalmaz adott lerakási helyre. Idézte az alperes képviselőjének perbeli nyilatkozatait azok ellentmondásosságára utalva. Kiemelte, hogy a Pp. 4. § (1) bekezdésére figyelemmel a nyomozó hatóság határozatában foglaltak a bíróságot nem kötötték.
- [23] Továbbra is állította, hogy a felek között fuvarozási szerződés jött létre, a jogviszonyra a CMR irányadó, amelynek 9. cikke értelmében a fuvarlevél az ellenkező bizonyításáig bizonyítékul szolgál a fuvarozási szerződés megkötésére, a szerződés feltételeire, és arra nézve, hogy a fuvarozó az árut átvette. A felperes minden esetben fuvarozást rendelt meg az alperestől, aki szállítási díjat számlázott; jelen esetben is csupán az képezte az alperes feladatát, hogy az árut megadott helyről a felperes által megadott helyekre szállítsa. Önmagában a fuvarozás megszakítása a szerződést nem teszi szállítmányozási szerződéssé.
- [24] Az alperes a Ptk. 6:307. § (1) bekezdése alapján felel a hiányért akkor is, ha a felek között szállítmányozási szerződés jött létre. Azt is figyelembe kellett volna venni, hogy az alperes a küldeményt más küldeményekkel együtt továbbította.
- [25] Hivatkozott arra is, hogy a Magyar Általános Szállítványozási Feltételekben nem állapodtak meg. Az alperes a díj meghatározásakor kifejezetten kizárt olyan járulékos költségeket, melyek arra utalnak, hogy az alperes a fuvarozáson kívül bármely másra vállalt volna kötelezettséget. Önmagában nem eredményez szállítási szerződést az, hogy az alperes az árut újrafeladással továbbítja.
- [26] Az alperes továbbá nem a Ptk. 6:303. § szerint járt el, felel azért a kárért, amely a fuvarozóval szembeni igény érvényesítésének elmulasztása miatt őt, mint megbízót érte. Ezt a bíróságnak akár hivatalból is vizsgálnia kellett volna.
- [27] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú eljárással felmerült költségekben való marasztalását kérte.
- A fellebbezés nem alapos.
- [28] Az ítélet tábla a logikai sorrendet követve előbb az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló, a felperes által másodlagosnak megjelölt fellebbezési kérelmet vizsgálta. A felperes ezen fellebbezési kérelmét érdemben nem indokolta, az ítélet tábla megállapította, hogy lényeges eljárási szabálysértés nem történt, az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset elbírálásához szükséges körben feltárta, az elsőfokú eljárás során a felek által felajánlott bizonyítást a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 3. § (4) bekezdésében meghatározott keretek között lefolytatta. A Pp. 235. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően a fellebbezésben új tény állítására, új bizonyíték előadására csupán korlátozottan van lehetőség. Az elsőfokú eljárás során a felperes nem indítványozta a fellebbezés kiegészítésében felsorolt, hiányolt okiratok beszerzését, a Pp. 235. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában erre a másodfokú eljárásban már nincs lehetősége, ezen bizonyítás lefolytatása az ítélet hatályon kívül helyezésének sem lehet indoka.

- [29] Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetésekre jutott, ezért nem volt alapos a felperes elsődleges, az ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelme sem.
- [30] A felek között, ahogyan azt az elsőfokú ítélet helytállóan megállapította, szállítmányozási szerződés jött létre.
- [31] A Ptk. 6:63. § (1) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, a szerződés létrejöttéhez a lényeges kérdésekben szükséges megállapodniuk [6:63. § (2) bekezdés]. Ilyen lényeges kérdés a szerződés tartalmának meghatározása.
- [32] A Ptk. 6:257. § szerinti fuvarozási szerződés tárgya csupán a küldemény fizikai továbbítása. A jelenleg hatályos Ptk. az 1959. évi IV. törvénnyel egyezően a fuvarozási jogviszony alanyaiként a fuvarozót, a feladót és a címzettet különbözteti meg, a hatályba nem lépett 2009. évi CXX. törvény ezzel ellentétben a fuvaroztató és a fuvarozó közötti szerződésről rendelkezett. A fuvaroztató és a feladó nem esik feltétlenül egybe, a közöttük fennálló jogviszony szabályozása nem a fuvarozási szerződés, hanem a felek megállapodásától függő, más, jellemzően megbízási szerződés keretei között történik.
- [33] A 6:302. § szerinti szállítványozási szerződés a fuvarozással kapcsolatos ügyviteli tevékenység kifejtésére irányuló önálló szerződés, amelynek középpontjában valamely küldemény továbbításának a megszervezése, lebonyolítása áll. Tárgya a küldemény továbbításához szükséges fuvarozási és egyéb szerződések megkötése a szállítványozó nevében, de a megbízó számlájára, valamint a küldemény továbbításával kapcsolatos egyéb teendők elvégzése, lényegében fuvarszervező feladatok ellátása, jutalék fejében.
- [34] Nem annak van döntő jelentősége, hogy a tényleges fuvarozást a jogosulttal a jogviszonyba nem kerülő kötelezett teljesíti (hiszen a fuvarozó alfuvarozót bízhat meg), vagy hogy ha a szállítványozó saját fuvarszerszámmal nem rendelkezik (FIT 11.Gf. 41.568/2013/4., Gf.10.40.086/2015/4.). Annak sincs önmagában jelentősége, hogy a fuvarozást megszakítják-e. Elsősorban a felek szerződési akaratát vizsgáljuk, melynek megállapítása során az írásbeli szerződés, egyéb írásbeli szerződési nyilatkozatok vizsgálata nem mellőzhető.
- [35] A felek előzetes egyeztetés során tisztázták a szállítandó áru fajtáját, mennyiségét, a szállítás paramétereit és ellenértékét, az ezt tartalmazó elektronikus levélváltásuk a szerződési szándéknyilatkozat szintjén maradt. A felperes 2017. július 12. napján elküldött elektronikus levélben megrendelte a tisztázott feltételek mellett a szállítást, ezen nyilatkozata a Ptk. 6:64. § (1) bekezdése szerinti, a szerződés megkötésére irányuló szándékát egyértelműen kifejező jognyilatkozat, azaz szerződési ajánlat. Előadása szerint az adott áruk fuvarozására irányult szerződéskötési szándéka, melynek a csatolt üzenet tartalma sem mond ellent. Az alperes visszaigazolásában ugyanakkor annak szövegezése szerint egyértelműen szállítványozási szerződés megkötésére irányuló szándékát fejezte ki. Mivel a visszaigazolás lényeges kérdésben eltért a felperesi szerződési ajánlattól, azt a Ptk. 6:67. § (1) bekezdése alapján új ajánlatnak kell tekinteni, mely ajánlatot a felperes a Ptk. 6:66. § szerint az egyetértését kifejező nyilatkozattal fogadhatott el, melyet a 6:4. § (2) bekezdése alapján szóban, írásban vagy ráutaló magatartással is megtehetett. Az alperes a megrendelés visszaigazolásban rögzítette, hogy amennyiben a megrendelő a visszaigazolásra egy munkanapon belül nem tesz eltérő nyilatkozatot, úgy a szerződés az abban foglalt tartalommal jön létre. A felperes ezen határidőn belül eltérő tartalmú nyilatkozatot nem tett, ráutaló magatartással tehát elfogadta az alperesi szerződési ajánlatot. A felek között a szerződés a

visszaigazolásban foglalt tartalommal, azaz szállítványozási szerződésként jött létre a Ptk. 6:69. § (1) bekezdése és 6:5. § (3) bekezdése szerint.

- [36] A felek közötti jogviszony - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helytállóan kifejtette - tartalma szerint is szállítványozásra irányult. A szállítványozó feladata, hogy az árunak - átvett állapotában - felrakóhelyétől a kiszolgáltatásáig történő eljuttatását a fuvarozó gondos kiválasztásával, az útvonal optimális kijelölésével megszervezze, az ehhez szükséges szerződéseket megkösse, a kapcsolódó ügyintézési feladatokat - ha a megbízás erre kiterjed - ellássa, az áru útját nyomon kövesse és a releváns információkat, különösen a teljesítés menetében felmerülő váratlan akadályokat időben közölje a megbízójával annak érdekében, hogy ezáltal esetleges károsodástól megóvja. Az alperes nem csupán a küldemény felrakási helytől a lerakó helyekig történő továbbítását vállalta és végezte. A küldemény továbbítása érdekében az által kiválasztott fuvarozókkal fuvarozási szerződéseket kötött, megszervezte a küldemény címzetthez való elszállítását, átrakását, tárolását, tájékoztatta a felperest a tényleges fuvarozást végző gépjármű adatairól, arról, hogy az áru érkezése saját telephelyére, illetőleg kiszállítása a címzettekhez pontosan mely időpontban várható. A felek közötti jogviszony minősítése szempontjából nem releváns, ha az alperes egyes feladatát képező tevékenységeket nem vagy nem szerződésszerűen teljesített.
- [37] Megjegyzi az ítéletábra, hogy habár a felperes törvényes képviselője jelen perben következetesen állította, hogy fuvarozási szerződést kötött, a M-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán 2017. augusztus 22. napján felejelentőként történt meghallgatása során maga is akként fogalmazott, hogy a „szerződés alapján a szállítványozó cég a Franciaországi gyárból a Magyarországi címzettekhez szállítja az árut”, az alperest mindvégig szállítványozó céggént jelölte meg, aki a konkrét szállítással egy partnerét, alvállalkozóját bízta meg.
- [38] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel rögzíti továbbá az ítéletábra, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott arra, hogy a Magyar Általános Szállítványozási Feltételek nem vált a szerződés részévé, a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján ezért arra fellebbezésében sem hivatkozhat. Az Általános Szállítványozási Feltételek egy ajánlás, amelyet a szállítványozó általános szerződési feltételként használhat. (BH2004.197.) Amennyiben az alperes lehetővé teszi, hogy azt a vele szerződést kötő fél a szerződéskötést megelőzően megismerje (a Magyar Általános Szállítványozási Feltételek az interneten bárki számára hozzáférhető) és a másik fél azt elfogadja (akár a szerződés aláírásával, mint ráutaló magatartással) a Ptk. 6:78. § (1) bekezdése szerint a szerződés részévé válik.
- [39] Mivel a felek között nem fuvarozási szerződés jött létre, az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 6:257. § és 6:268. § (4) bekezdésére, illetőleg a CMR rendelet 17-29. Cikkére nem alapítható, az csupán a Ptk. szállítványozási szerződésre irányadó rendelkezései alapján vizsgálható.
- [40] A felperes mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az alperes a Ptk. 6:307. (1) bekezdés b) pontja alapján szállítványozóként is kártérítési felelőséggel tartozik.
- [41] A szállítványozó speciális, fuvarozókénti felelősségének megállapítására akkor kerülhet sor, ha a küldeményt mások küldeményeivel együtt, azonos fuvarozási eszközzel továbbította, és a kár ezen okból keletkezett, vagy a birtokában levő küldemény elvész vagy károsodik.
- [42] Az elsőfokú eljárásban a felperes a Ptk. 6:307. § (1) bekezdés a) pontjára nem hivatkozott, ezért azt az elsőfokú bíróságnak nem kellett vizsgálnia, a másodfokú eljárásban a Pp. 235. § (1) bekezdésére

tekintettel a felperes erre már nem is hivatkozhat. Megjegyzi az ítéletábra, hogy habár a felperes áruját - a megrendelésnek megfelelően - valóban más árukkal együtt szállították, nincs arra utaló bizonyíték, hogy az áruhiány ezzel bármiféle ok-okozati összefüggésben következett volna be.

- [43] Az alperes a szállítványozási szerződés alapján fuvarozási szerződést kötött a **B. T. Kft.**-vel a felepres által megjelölt áruk franciaországi felrakóhelyről saját v-i raktárába történő továbbítására. A lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapíthatóan az áru felrakásakor kizárólag a fuvarozó és a gyár képviselői voltak jelen, az alperesi szállítványozó megbízottja nem, ekként az áru a fuvarozó és nem az alperes birtokába került.
- [44] Az alperes és a **B. T. Kft.** fuvarozási szerződése alapján közöttük a CMR rendelkezései voltak irányadók. A szállításról nemzetközi fuvarlevelet állítottak ki, amelyben 5 paletta árut tüntettek fel 1574 kg összsúllyal, rögzítették a mellékletet képező okmányok számát, mely mellékleteken összesen 5 árucikket tüntettek fel. A Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény 9. Cikke értelmében ez az ellenkező bizonyításáig bizonyítékul szolgál arra nézve, hogy a fuvarozó az árut átvette. A gépjárművezető nyomozás során tett tanúvallomása a fuvarlevél bizonyító erejének megdöntésére önmagában nem alkalmas, az elsőfokú bíróság ezért tévedett, amikor az ítélet tényállásában azt rögzítette, hogy a hiányzó berendezést már Franciaországban sem rakták fel a járműre. E tekintetben a felperes fellebbezése alapos, azért ezen megállapítást az ítéletábra mellőzte az ítéletből.
- [45] A CMR fuvarlevelén megjegyzés nélkül átvette az árut, habár azon jól láthatóan 5 paletta szerepel és a mellékletből látszik, hogy a feltüntetett négy nyilvántartási számhoz ténylegesen 5 darab áru tartozik, az**3589** referenciaszámhoz két gép tartozik. A CMR 30. Cikke szerint, ha a címzett az árut anélkül vette át, hogy annak állapotát a fuvarozóval megvizsgálta volna, vélelmezni kell az ellenkező bizonyításáig, hogy a fuvarlevélben leírt állapotban, mennyiségben vett át. Ha együttesen megvizsgálták az árut, a vizsgálat eredményével szemben akkor van helye bizonyításnak, ha a hiány nem ismerhető fel. A CMR 30. Cikke szerint ugyanakkor a vélelem megdönthető, a címzett, jelen esetben az alperes bizonyíthatja, hogy a nemzetközi fuvarlevélben foglaltakkal szemben a fuvarozó a részére csak 4 palettát adott át, így csupán négy berendezés került a birtokába. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher vonatkozásában e körben ugyan téves tájékoztatást adott, azonban a per érdemi elbírálására ennek nem volt kihatása az alábbiakra tekintettel.
- [46] A felperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a Pp. 4. § (1) bekezdése alapján a bíróságot nem köti a nyomozást megszüntető határozatban megállapított tényállás, azonban a nyomozati eljárás során beszerzett bizonyítékokat a Pp. 3. § (5) bekezdése alapján felhasználhatja a tényállás felderítése érdekében. Az elsőfokú bíróság által a per anyagává tett nyomozati iratok között fellelhető **Sz. Z.** tanúvallomása, aki az alperes raktárosaként a beérkező áru kipakolását végezte. Részletesen nyilatkozott a rakodás menetéről, határozottan állította, hogy az alperesi telephelyen 4 raklapot pakoltak ki, a tehergépjárműben ilyen méretű raklap nem maradt. Ezzel azonosan nyilatkozott **T. Cs.** a szállítást végző tehergépjármű sofőrje, aki szintén állította, hogy négy raklapnyi árut raktak le V-en. A kihallgatott tanúk vallomását támasztotta alá a nyomozás során lefoglalt, az alperesi biztonsági kamera által rögzített felvétel is, amely a lerakodás folyamatát a **Sz. Z.** által elmondottakkal azonosan rögzítette. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helytállóan állapította meg, hogy csupán 4 berendezés került az alperes birtokába, az alperes ezt a nyomozati iratok között fellelhető tanúvallomásokkal és a beszerzett videófelvétellel kellően bizonyította. A felperes - habár az elsőfokú bíróság tájékoztatása szerint a bizonyítási kötelezettség őt terhelte - e körben bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, a fellebbezésben hiányolt iratok benyújtását nem kérte, erre a

másodfokú eljárásban már nem hivatkozhat. Hasonlóképpen az elsőfokú eljárás során a felperes a becsatolt videófelvétel eredeti, manipulációtól mentes állapotát sem vitatta, annak vizsgálatát nem kérte, ekként erre a Pp. 235. § (1) bekezdésére figyelemmel a másodfokú eljárásban sincs lehetősége. Mivel a per tárgyát képező berendezés a fentiek szerint nem került az alperes birtokába, felelőssége a Ptk. 6:307. § (1) bekezdés b) pontja alapján sem állapítható meg.

- [47] A felperes csupán a fellebbezésében állította, hogy az alperes az áru átvétele során az elvárható gondosságot nem tanúsította, és a kár ezzel összefüggésben következett be, az elsőfokú eljárás során erre nem hivatkozott. A bíróság döntése azonban a Pp. 215. § (1) bekezdése szerint nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, a Pp. 3. § (2) bekezdésére figyelemmel a bíróság a kereseti tényállásban előadottakhoz, valamint a kereset tárgyához, tehát a fél által érvényesíteni kívánt joghoz is kötve van, csak az érvényesített követelés megalapozottságát vizsgálhatja. A kereseti kérelemhez kötöttség ugyan nem jelent jogcímhez való kötöttséget is, az érdemi döntés Pp. 215. § szerinti korlátja viszont kizárja, hogy a bíróság a kereset alapjául megjelölt tények valótlansága, vagy bizonyítottságának hiánya esetén döntését más tényalap figyelembevételével új jogcímen hozza meg. A felperes által megjelölt jogcímtől való eltérésre tehát csak a kereset szerinti tényalap azonossága esetén van jogi lehetőség (Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.21.650/1998.), amely jelen esetben nem állt fenn. A felperes erre vonatkozó kereseti kérelmének, tényelőadásának hiányában az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 6:309. § alapján nem volt vizsgálható.
- [48] Hasonlóképpen nem volt vizsgálható a Pp. 215. § (1) bekezdése alapján az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 6:303. § rendelkezéseinek esetleges megsértése miatt. Habár a felperes az elsőfokú eljárás során több előkészítő iratban is hivatkozott arra, hogy az alperes utasítás nélkül is köteles a megbízó jogainak megóvása érdekében szükséges nyilatkozatokat megtenni, illetőleg az alperes a fuvarozó kiválasztásánál nem kellő gondossággal járt el, jogi képviselője a 2019. április 5. napján, a tárgyalás berekesztése előtt akként nyilatkozott, hogy ezen előadásai nem kapcsolódnak a kereseti kérelemhez. Ezen nyilatkozata nem értelmezhető másként, mint hogy a felperes ezen tény- és jogállításra nem alapít keresetet, annak vizsgálatát nem kéri a bíróságtól. A Pp. 3. § (2) bekezdésében alapelvként rögzített, a feleket megillető rendelkezési elvre figyelemmel így az elsőfokú bíróság ezeket nem vizsgálhatta. A felperes tévesen állította fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróságnak ezt hivatalból is vizsgálnia kellett volna. A polgári perben fő szabályként a kérelemhez kötöttség elve érvényesül, mely szigorú szabály alól csak maga a Pp. vagy egyes anyagi jogszabályok teremtenek kivételt, a felek peresített jogviszonyára azonban ilyen kivétel nem irányadó. A másodfokú eljárásban a felperes a Pp. 247. § (1) bekezdése alapján keresetét nem változtathatja meg, így ezen kérdések vizsgálatára a másodfokú eljárásban sem volt lehetőség.
- [49] Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a tényállás és jogi érvelés feni kijavítása és kiegészítés mellett a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [50] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni saját másodfokú eljárással felmerült költségét, továbbá köteles megtéríteni az alperes másodfokú eljárással felmerült költségét, melyet az ítéletábra az alperesi jogi képviselőt illető munkadíj 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint meghatározható összegében állapított meg.

Debrecen, 2020. január 10.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-